Sardes

samen leren ontwikkelen

Een verantwoord taalverbeteringstraject naar de nieuwe taalnorm 3F: het kiezen van een taaltoets en taalcursus

VVE-bijeenkomst taalniveau 3F kleinere gemeenten

IJsbrand Jepma &
Jan Maarse

Sardes

Programma

- Toetsvoorbeeld: begrijpend lezen op 3F
- Taalverbeteringstraject taalnorm 3F: het tracé voor de VVE-sector.
- Een verantwoord taalverbeteringstraject: do’s en don’ts
- Vragen

Sardes

Toetsvoorbeeld: lezen op 3F

Sardes

Taalverbeteringstraject (1)

Te nemen stappen:

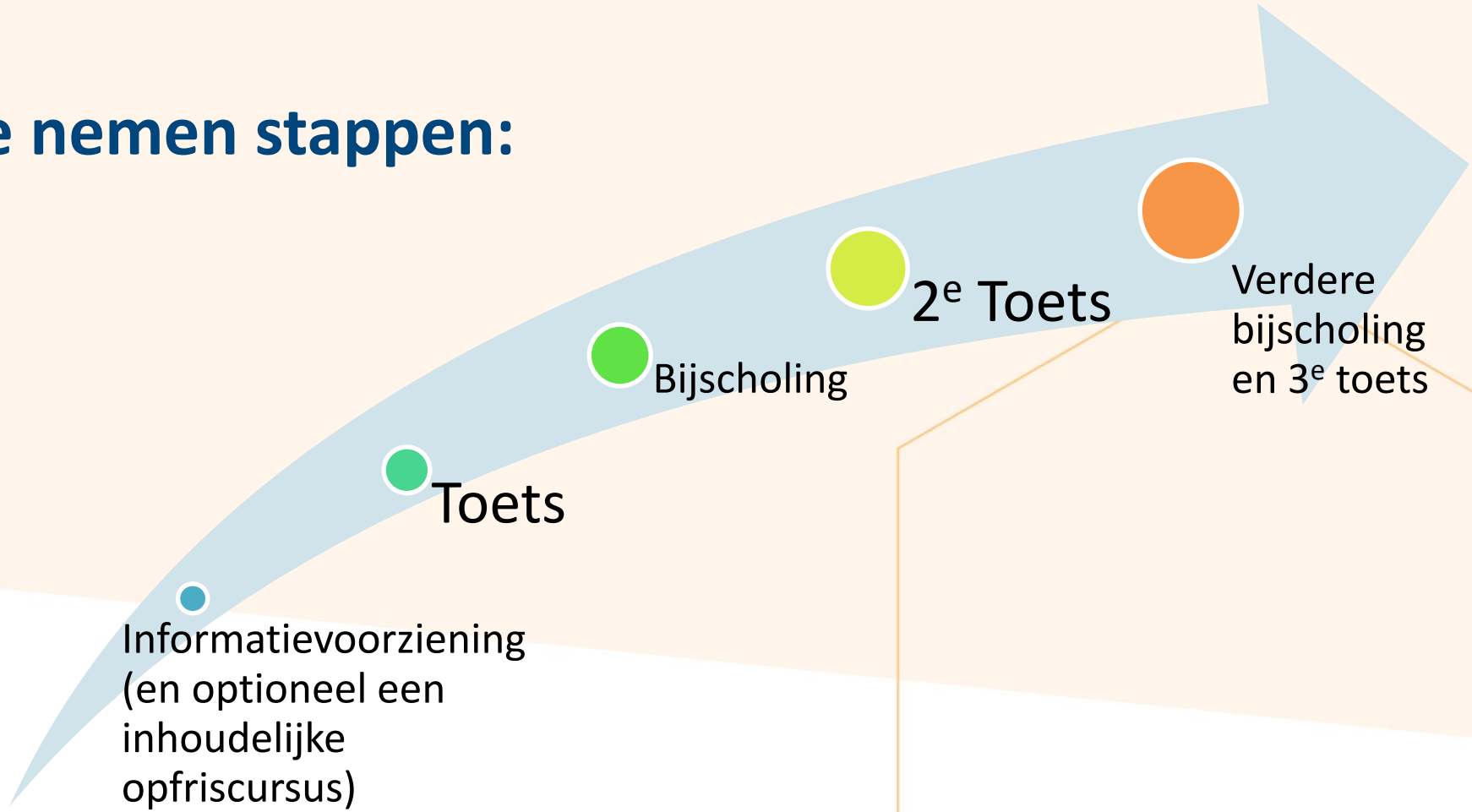

Sardes

Taalverbeteringstraject (2)

Stap 1: overleg met veld

- *Lees de Kieswijzers!*
- Regievoering door gemeente (samenwerking andere kleine gemeenten?)
- Betrekken van de VVE-sector (of gehele sector?)
- Informatievoorziening (o.a. beleidstraject, delen van informatie, budget)
- Ruimte voor flexibiliteit en maatvoering in tempo en aanpak
- Beslissingen nemen en afspraken maken (tijdbalk)

Sardes

Taalnorm 3F: twee Kieswijzers

Kieswijzers *Taaltoetsen* en *Taalcursussen* zijn enkel hulpmiddelen bij de inrichting van het taalverbeteringstraject naar 3F en de keuzes voor toetsen en cursussen daarbinnen.

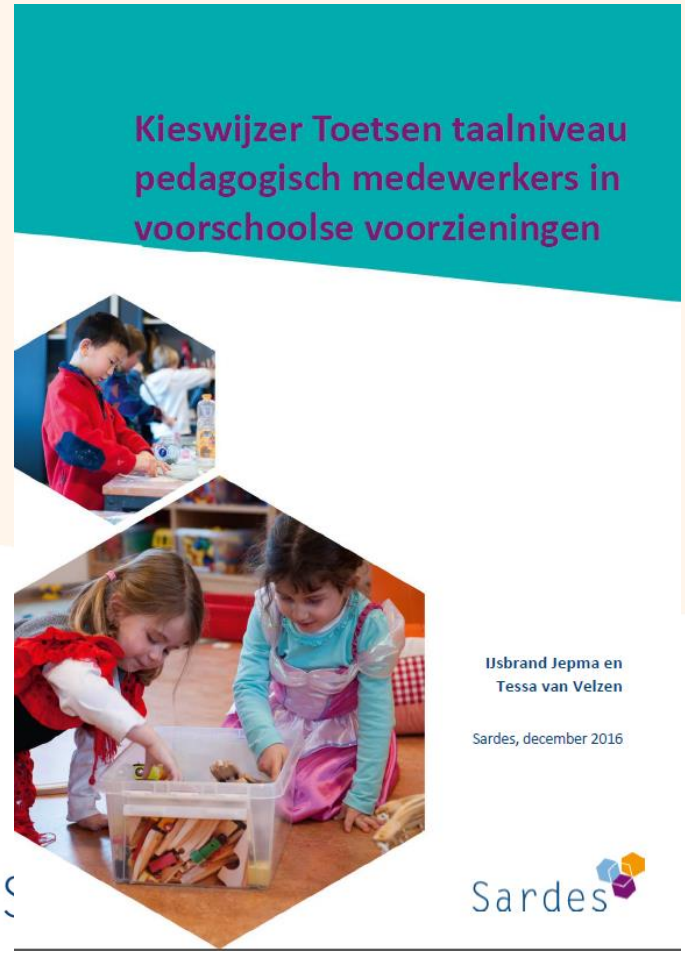

Taalverbeteringstraject (3)

Stap 2: Kiezen van toets en toetsing

- Er is géén landelijke taaltoets, aanbieders van meerdere toetsen (alle 5 de toetsen uit Kieswijzer *Taaltoetsen* mogen worden ingezet om taalniveau 3F aan te tonen)

- Vergelijk: vraag 3 partijen om langs te komen/ een offerte uit te brengen om tot de beste keuze te komen.

Sardes

37 kenmerken

- Kiezen van een taaltoets op grond van 37 kenmerken, te weten:

A. **algemene kenmerken**: toetsnaam, ontwikkelaar, jaar van uitgave, contactgegevens, website, certificering, niveau, beroepsspecificiteit, afhankelijkheid, versies,

B. **domeinspecifieke kenmerken**: spreken, gesprekken voeren, luisteren, lezen, schrijven, taalverzorging,

C. **psychometrische kenmerken**: validiteit, betrouwbaarheid, objectiviteit, betrouwbaarheid, normering,

D. **procedurele kenmerken**: werkwijze, organisatie, toetsprocedure, afnameduur, benodigdheden, rapportage aan deelnemers, organisaties en gemeenten, certificaat, slaagpercentage,

E. **begeleidende kenmerken**: voorbereiding, oefentoetsen, inzage, beperkingen / verlenging

F. **financiële kenmerken**: kosten begintoets en herkansingen

Sardes

Taalverbeteringstraject (4)

Stap 3: Kiezen van toets en toetsing

- Alle kenmerken zijn met 1 (*) tot 4 sterren (****) beoordeeld
- Belangrijkste 5 kenmerken voor keuze: domeinen / vaardigheden, beroepsspecificiteit, validiteit en betrouwbaarheid, voorbereiding en certificaat
- Kosten van toetsing betrekkelijk gering (tot circa € 300 per medewerker, excl. vervangings- en/of verletkosten)
- Twee aanbieders met goede taaltoetsen: *UvA Taaltoets Nederlands voor de VVE* van UvA Talen en *Taaltoets Mister Dutch* van Mister Dutch B.V. i.s.m. CINOP (m.n. beroepsspecifiek, toegesneden op vve-sector)

Sardes

Taalverbeteringstraject (5)

Stap 4: Kiezen van cursus en training

- Er is géén landelijke taalcursus, aanbieders van meerdere cursussen (alle 10 de cursussen uit Kieswijzer *Taalcursussen* mogen worden ingezet om taalniveau 3F onder de knie te krijgen)

- Kiezen van een taalcursus op grond van 24 kenmerken, te weten:

A. **praktische informatie**: titel, ontwikkelaar, aanbieder, contactgegevens, uitgavejaar, locatie, kosten, groepsgrootte

B. **inhoudelijke kenmerken**: beroepsgroep, taaldomeinen, taaldoel, thema's, opbouw, studiematerialen,

C. **organisatorische kenmerken**: intake, intensiteit, zelfstudie, toetsing, didactische uitgangspunten, maatwerk en

D. **Kwaliteitsborging**: certificaat, evaluatie, trainer/begeleider, keurmerk

Sardes

5 stappen

- Stap 1: situatie in beeld brengen aan de hand van de toetsresultaten
- Stap 2: inventariseren van beschikbare tijd en budget
- Stap 3: benoemen van wensen & inventarisatie van het cursusaanbod
- Stap 4: vergelijk: vraag 3 partijen om langs te komen/ een offerte uit te brengen om tot de beste keuze te komen.
- Stap 5: keuze maken voor een cursus

Sardes

Taalverbeteringstraject (6)

- Alle kenmerken zijn met 1 (*) tot 4 sterren (****) beoordeeld
- Belangrijkste 3 kenmerken voor keuze: domein, doel, beroepsspecificiteit
- Kosten scholing betrekkelijk hoog (grote variatie, € 500 tot € 2.000 excl. vervangings- of verletkosten)
- Meerdere goede taalcursussen: o.a. *Allemaal Taal- taaltraining 3F voor VVE en kinderopvang* van ThiemeMeulenhoff en Taalvaardig! van Voorwaartz Taaltraining/ Coaching.

Sardes

Verantwoord taalverbeteringstraject (1)

Algemeen

- Besteed extra tijd en aandacht aan de risicogroep van pm'ers (55-plussers, zij met niet-Nederlandstalige achtergrond)
- Bied pm'ers een eerlijk beeld van de mogelijke gevolgen van het niet halen van de taaltoets
- Wees ruimhartig in de vergoeding van het taalverbeteringstraject: vergoed minimaal de tijd en kosten die gemoeid zijn met het maken van een toets en het volgen van een cursus (vervangings- of verletkosten én reiskosten)
- Vraag van aanbieders om periodieke terugkoppeling van de voortgang m.b.t. toetsen / trainingen

Sardes

Verantwoord taalverbeteringstraject (2)

Taaltoetsen

- De weg van 2F naar 3F is lastige stap (wat te doen met pm'ers op 1F?)
- Goede voorbereiding is van kardinaal belang (o.a. voorlichting, informatiebijeenkomst, opfriscursus, kennismaking met toets, tijd om oefenen)
- Voorzichtig met vrijstellingen voor toets (mbo-diploma, hbo-/pabo-diploma, Staatsexamen Nederlands)
- Toetsing en scholing niet in één hand
- Maximaal 2 herkansingen (dus 3 toetsen)?
- Situatie in beeld brengen a.d.h.v. begintoets (hoeveel geslaagden, welk taalniveau, welke domeinen?); differentiatie in scholing, modulair werken
- Bij toetsen rekening houden met beperkingen (bijv. dyslexie, faalangst)
- Calamiteiten tijdens toets (ziek worden, spieken e.d.): examencommissie
- Toetsen onderdeel van sollicitatieprocedure bij werving nieuw personeel in VVE

Sardes

Verantwoord taalverbeteringstraject (3)

Taalcursussen

- Eerst toetsresultaten analyseren voordat overgegaan wordt tot selectie cursus om eventuele taaltraining specifieker in te kunnen vullen.
- Kijk naar kwaliteit van trainer; heeft een positieve invloed op de motivatie van pm'ers.
- Integreer de taalscholing op de werkvloer; zorg ervoor dat pm'ers de taalvaardigheden direct kunnen toepassen en oefenen.
- De taaldomeinen moeten afzonderlijk gevolgd kunnen worden; pm'ers investeren liever geen tijd in onderwerpen die ze al voldoende beheersen.
- Let erop dat de bijeenkomsten vooral gebruikt worden om flink te oefenen
- Bekijk de mogelijkheid om groepen te (laten) vormen met pm'ers uit andere organisaties. Zo kunnen pm'ers met een vergelijkbaar niveau samen geschoold worden.
- Zorg dat er mogelijkheden zijn voor maatwerk.
- Maak als kleinere gemeente regionale afspraken voor de toetsing om kosten te delen en groepsgrootte aan te laten sluiten op aanbod.

Sardes

Tot slot

Spannend traject: dus zorgvuldig en weloverwogen handelen!

VVE-organisaties en pm’ers duidelijk informeren over:

- Waarom er getoetst wordt
- Hoe het toetsen en scholen er uitziet
- Wat er wordt gevraagd
- Hoeveel tijd het kost
- Waar en wanneer het toetsen en scholen plaatsvindt
- Wat er gebeurt als men niet slaagt

Sardes

Sardes

Weet u dat Sardes ook zalen verhuurt voor bijeenkomsten en vergaderingen?

Sardes
Postbus 2357
3500 GJ Utrecht
Lange Viestraat 371
3511 BK Utrecht
(030) 232 62 00
secretariaat@sardes.nl
www.sardes.nl
@SardesUtrecht
facebook.com/sardesBV